

Títol: Com afrontar el repte de la nova legislació CSDDD (Diligència Deguda) i la seva aplicació en la cadena de subministrament de les organitzacions

Autors: Xavier Carbonell / Beatriz Bayo

La complexitat de la cadena de subministrament suposa un dels reptes més importants per a moltes empreses, especialment en alguns sectors com la moda, que treballen amb centenars o fins i tot milers de proveïdors distribuïts per diferents països.

Cada país pot tenir regulacions i contextos diferents, cosa que dificulta enormement una gestió homogènia i alineada amb les normatives internacionals. Aquesta realitat obliga les empreses a mantenir un control exhaustiu sobre cadascun dels actors implicats en la cadena, un esforç que sovint supera la seva capacitat operativa. A més, cal tenir en compte que molts impactes negatius, com les vulneracions dels drets humans o la contaminació ambiental, poden estar amagats en algun moment de la producció aigües amunt.

Això converteix la identificació de riscos ocults en una tasca crucial per garantir que la cadena de subministrament sigui ètica i sostenible. Detectar aquestes problemàtiques requereix eines especialitzades i coneixement profund dels contextos locals on operen els proveïdors, i en conseqüència, disposar d'equips locals als països d'origen es converteix en la millor manera de gestionar-ho.

L'entrada en vigor de la Directiva sobre la Diligència Deguda en Sostenibilitat Corporativa (CSDDD o CS3D), aprovada pel Parlament Europeu al desembre de 2022, marca un punt d'inflexió en la manera com les organitzacions han de gestionar les seves cadenes de subministrament. Aquesta legislació europea imposa noves obligacions a les empreses per identificar, prevenir i mitigar els impactes negatius sobre els drets humans i el medi ambient derivats de les seves operacions. Això inclou les seves pròpies operacions, les de les seves filials i les realitzades per companyies dins de la seva cadena d'activitats, és a dir, subministrament, producció i distribució. A més, exigirà a les empreses l'adopció i implementació d'un pla de transició per reduir els efectes del canvi climàtic. Aquest pla busca assegurar que el model de negoci i l'estratègia de l'empresa siguin compatibles amb la transició cap a una economia sostenible i amb l'objectiu de limitar l'escalfament global a 1,5 °C.

Podríem pensar que aquesta directiva arriba una mica tard per a algunes organitzacions, i és que fa molts anys que es van anunciar els "Principis de Ruggie". Els Principis Rectors sobre Empreses i Drets Humans de les Nacions Unides van ser adoptats per unanimitat pel Consell de Drets Humans de les Nacions Unides el 16 de juny de 2011. Són un instrument internacional format per 31 principis que despleguen el marc "Protegir, Respectar i Reparar". Aquests principis constitueixen la primera normativa de caràcter global destinada a prevenir i reparar les vulneracions de drets humans derivades de les activitats empresarials. Van suposar un punt d'inflexió en la consciència empresarial sobre la seva responsabilitat davant dels impactes provocats per les seves operacions i la seva obligació de rendir comptes en relació amb els drets humans. Aquests últims, especialment enfocats a les cadenes de subministrament pel seu alt risc de vulneració.

La CSDDD s'aplica a empreses europees que superen un determinat volum de negoci i magnitud, i també afecta companyies no europees amb una presència significativa al mercat europeu, assegurant que totes les organitzacions amb impacte rellevant dins la UE compleixin amb els estàndards de sostenibilitat i responsabilitat. Tanmateix, val la pena destacar que aquestes empreses aplicaran els requisits en cascada als seus socis i proveïdors, per la qual cosa de manera indirecta, aquesta Directiva afectarà moltes més empreses.

D'altra banda, la implementació de mecanismes de diligència deguda comporta costos significatius, que poden incloure la realització d'auditories periòdiques, el desenvolupament de sistemes de monitoratge i la contractació d'experts en sostenibilitat. Aquestes inversions poden ser particularment greus per a les petites i mitjanes empreses, que sovint treballen amb pressupostos ajustats i han de prioritzar recursos. Tot i això, aquestes inversions són essencials també per evitar ris de reputació de la imatge que podrien tenir un impacte molt greu en la marca.

I encara hi ha un altre gran desafiament: la gestió de dades i la transparència. En plena era de la IA, recollectar, analitzar i reportar dades fiables de tota la cadena de subministrament s'ha convertit en un dels majors reptes per a les organitzacions, independentment de la seva magnitud. És una tasca que exigeix una infraestructura tecnològica robusta i processos ben definits. Els empreses han de ser capaces d'integrar i interpretar grans volums d'informació, sovint procedent de diverses fonts, per generar informes precisos i complir amb els exigències normatives. Aquesta necessitat d'informació també s'acompanya d'una exigència creixent de transparència i fiabilitat per part dels consumidors, que cada vegada demanen més dades sobre l'origen dels productes i els pràctiques empresarials que hi ha darrere d'ells. Això implica que les empreses no només han de garantir el compliment de les normatives, sinó també comunicar de manera clara i efectiva les seves accions per guanyar la confiança dels seus grups d'interès.

Així doncs, és el moment de que les empreses, i en particular els departaments de Sostenibilitat, reflexionin sobre com afrontar aquests nous requisits legals i quines estratègies poden implementar per garantir el seu compliment.

En aquest context, la relació amb els proveïdors de la cadena de subministrament es converteix en un element clau per assegurar una implementació eficient i sostenible de la CSDDD. Mantenir una col·laboració estreta amb els proveïdors permet que les pràctiques de sostenibilitat i responsabilitat social s'integrin de manera coherent a tota la cadena de subministrament. Aquesta relació també facilita la identificació i resolució de possibles riscos, contribuint a una millora contínua dels estàndards socials i ambientals.

Per garantir que els proveïdors compleixin amb els requisits de la CSDDD, és essencial establir polítiques clares i codis de conducta que defineixin els estàndards mínims que han de seguir. Aquestes directrius han de ser conegudes i enteses per totes les parts implicades, i és fonamental que siguin comunicades de manera transparent. A més, per assegurar la seva aplicació efectiva, és necessari establir mecanismes de supervisió i control que permetin verificar que els proveïdors compleixin amb els compromisos establerts, sent els auditors externs una eina útil per garantir l'objectivitat i fiabilitat del procés.

Un altre element fonamental en aquest procés és la formació continuada dels proveïdors. És important oferir programes de capacitat per assegurar que entenen clarament la normativa vigent i el seu rol dins d'aquest marc. Aquesta formació ajuda a garantir que els proveïdors no només compleixin amb les exigències, sinó que també se sentin part activa del procés de millora i innovació que implica la CSDDD. Només amb aquesta formació podrà assegurar-se que els esforços s'alineïn amb les expectatives de sostenibilitat i responsabilitat social.

Un aspecte clau de la relació entre empreses i proveïdors és oferir suport a la implementació de millores en les seves operacions i processos per a l'aplicació de la diligència deguda. Aquest suport pot incloure l'adopció de noves tecnologies més sostenibles, l'optimització de processos de producció, o fins i tot el redisseny de productes per reduir el seu impacte ambiental. Aquests canvis milloren la sostenibilitat de la cadena de subministrament, al mateix temps que contribueixen al compliment dels estàndards internacionals i milloren la competitivitat dels proveïdors en el mercat global. La clau és crear un entorn de col·laboració on els proveïdors se sentin recolzats i estiguin motivats per fer els canvis necessaris.

Finalment, elaborar i publicar informes periòdics sobre el compliment de la CSDDD és essencial per garantir la transparència i mantenir la confiança dels grups d'interès. Aquests informes han d'incloure els compromisos i objectius assumits així com els indicadors definits per a avaluar el progrés i eficàcia de les seves accions.

És tan rellevant aquest punt que s'han elaborat diversos tipus d'estàndards de *reporting* internacionals i fins i tot, s'ha aprovat recentment una directiva europea en aquest sentit: la CSRD (*Corporate Sustainability Reporting Directive*), que ve a actualitzar la llei vigent sobre divulgació d'informació no financera (NFRD).

En resum, la implementació de la CSDDD representa una oportunitat per transformar les cadenes de subministrament en models més sostenibles i responsables. Malgrat els desafiaments, les empreses que sàpiguen integrar aquesta normativa no només seran més responsables i millors empreses sinó que també, guanyaran en competitivitat i reputació. Un enfocament estratègic, combinat amb la col·laboració amb els grups d'interès i la innovació tecnològica, és la clau per abordar amb èxit els reptes de la nova legislació, aquesta i la que està per venir.
